

Çevre ve Endüstri

Endüstride, çevre kirliliği ile ilgili büyük problemler bulunmaktadır. Bunun, basına yansıyan yüzü ise ancak buzdağının görünen kısmıdır. Çevre konularında; Türkiye'de ve Eskişehir'de önemli bir bilgisizlik yaşanmaktadır. Çevre konularını iyi yöneten

Endüstrinin ve kamu kuruluşlarının çevreye dönük problemleri çözmek için atık yönetimi büyük önem taşımaktadır. Atık yönetimi, İngilizce'den tam tercüme edildiğinde sadece katı atık yada tehlikeli atıklar olarak algılanmaktadır. Oysa ki atık; bir üretim prosesi

sonucunda artık işe yaramayan, atılması istenen yada üretim ortamından dışarı çıkarılması istenen fazlalık olarak tanımlanır. Eğer bunların üretim ortamından çıkarılması gerekiyorsa doğayı tahrip etmeyecek şekilde atılması, üretime tekrar döndürülmesi veya geri kazanılması gerekir.

Yakın zamanda yaşanan Tuzla faciasında olduğu gibi sanayileşmiş bölgelerimizin çoğunda ciddi bir atık sorununun yaşandığı görülmektedir. Bunlar sadece tehlikeli atıklarda değil sıvı, katı ve gaz atıklarda da vardır. İyi bir denetim mekanizması oluşturmadığımız için bu atıklar büyük oranda doğaya verilmekte ve bu nedenle halk sağlığı sanayinin arkasından gelmektedir. Sanayici atıklarını doğayı tahrip etmeden ve halk sağlığını tehlikeye atmadan da para kazanabilir. Bunun için de haksız rekabet koşullarının ortadan kalkması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Endüstriyel kirlenme kontrolü konusunda çok tartışma yapılmakla birlikte

bunların çoğu bilimsel temellerden uzaktır. Üniversiteler, bu konuyla ilgili kuruluşlar ve Makina Mühendisleri Odası'nın bilimsel çalışmalar yürüterek ilimize yönelik çözümler üretmesi elzemdir.

sanayici, hammaddede özellikle su ve enerjiden ciddi oranda tasarruf sağlayabilir. Bu konuda sanayiciye yardım etmek için "işini nasıl daha iyi ve daha ucuz yaparım" sorusunun cevabını verecek bir birime ihtiyaç vardır.

AB'de yürürlükte olan endüstriyel kirlenme ile ilgili mevzuat şunu gerektiriyor: Siz atıklarınızı artıracaksınız ama artık AB sizin üretim sürecinize de karışacak. Tüm sanayi makinelerinin üretim teknolojilerinin yeniden gözden geçirilmesi, bunların çevreye uyumlu hale getirilmesi, geri kazanıma teşvik edilmesi, enerjinin maksimum ölçüde tasarruf edilmesi, mevcut hammaddelerin terk edilerek çevre dostu ham maddelerin kullanılması, bir ülkenin sanayisinin toptan değişmesi demektir. Bu konuda AB'nin kendisi bile çok sıkıntı çekmiştir ki bizde de benzer sıkıntılar yaşanacaktır. Dolayısıyla sanayicinin bu konuda hazırlıklı olması gerekiyor. Her sektör, kendi içinde AB'de yürürlükte olan ve yakın gelecekte bizde de yürürlüğe girecek olan "Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrolü Yönetmeliği" ne uyararak kendisi için en uygun tekniği ki buna "BAT-Best Available Technique" deniyor uygulaması gerekiyor. Türk sanayisi AB'ye girmek istiyor dolayısıyla onların zorluklarına da katlanmaları gerekiyor.

Öncelikle samimi olmak lazım, hakikaten bu soruna bir çözüm getirecek bir denetim mekanizması mutlaka olmalı, devlet mutlaka sağlıklı bir denetim yapmalıdır. Devlet her yere adil ve şeffaf bir denetlemeli, sanayici de "evet ben bu sorunla yaşamak istemiyorum, bu bana zarar veriyor, üstümdeki 'kanser sebebi' yafasından kurtulmak istiyorum" ve "ne gerekiyorsa yapacağım" demelidir. Aynı zamanda masanın bir yanında da bu konudaki çevre teknolojileri sektörü oturmalıdır. Bu sorunun çözümünde elimizden geleni yapacağız ve olabilecek en uygun çözümlerle elimizi taşın altına koyacağız demeli" masanın bir kenarında da bilim insanları olmalıdır. Onlar da yine en iyi ve en ucuz bir şekilde bu problemi nasıl çözebiliriz bilimsel verisini aktarmalıdır. Bu dörtlüğü bir şekilde samimi olarak bir araya getirebilirsek bunu çözmek için bir neden yoktur. Herkes bir kâr dürtüsü ile hareket ediyor ama diğer aktörler de işin içinde olursa kâr dürtüsü ön plan çıkamaz.

Türkiye, çevre konusunda 20 sene öncesine nazaran çok farklı bir yerdedir. Bunda, AB sürecinin ve sivil

toplum kuruluşlarını da çok önemli bir rolü vardır. Onların katkısını mutlaka takdir etmek gerekir. Yine de ülkemizde çevre konusundaki bilinçlenme çok yetersiz, olması gerekenin çok daha gerisindedir. Tabii, çevre her zaman ekonomi ile rakip gibi görünüyor. Sürdürülebilir kalkınma kavramı tam olarak oturmadığı için her zaman "çevre yatırımı yaparsanız ekonomiyi çok zor durumda bırakırsınız" gibi bir argümanla ortaya çıkan çeşitli gruplar olabilir.

Türkiye'nin çevre kirliliğini çözmek amacıyla yapması gereken yaklaşık 70 milyar Avroluk yatırımın iyi değerlendirilmesi için mutlak suretle kullanılması gerekmektedir. Böyle bir pazarın burada oluştuğunu duyan tüm yabancı şirketler akın akın Türkiye'ye koşmakta ve koşacaklardır. Bu işi yaparken hem nitelikli iş gücünü hem de hem de teknoloji açısından kendi kapasitemizi geliştirmek zorundayız." Çevre kirliliğine dair etkili sonuçlara ulaşmak için organize sanayi bölgelerinin harekete geçmesi gerekmektedir. Eğer bunu yapamazsak bu para büyük oranda yurtdışına gidecektir. Türk mühendislerinin de yerli teknolojileri sonuna kadar kullanmanın yollarını arayarak zorlaması gerekir.

MMO Eskişehir Şubesi

Çevre Komisyonu

KAYNAKLAR:

Su ve Çevre Teknolojileri Dergisi

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı İnternet Sitesi